

De Balans

Jaargang 47 nummer 2, December 2025

Colofon

De Balans is het clubblad van SV De Rode Loper en verschijnt minimaal 4× per jaar. Het wordt verspreid onder alle leden.

Kopij kun je sturen naar:
redactie@ucsderodeloper.nl

Voor meer informatie over SV De Rode Loper:
www.ucsderodeloper.nl

Ons forum:
forum.svderodeloper.nl

Onze vereniging is reeds opgericht op **25 november 1930**.

Verschijningsdatum van dit nummer:
 17 december 2025.

Redactie

- Jacco Vermeulen
- Henk van Lingen
- Peter Das
- Timo Können

Ereleden

- Jan Prins
- Jan Polders †
- Wiebe de Vries †
- Nico van Harten †
- J. Graaff †
- J. van der Haar †
- K. Brokking †
- E. van Veldhuizen †

Inhoud

Van de Bestuurstafel	3
Wat lees je?	5
Lopers pareren fraai een Varkensbaai	11
KNSB III: Koffiehuisschaak met passie	13
Potente pionnen	16
Rode Lopers combineren	18
Eindspelrubriek	21
Schach im Freien	31
Paardblindheid	34
Het zesde strijdend ten onder in Muiderberg.	37
Oplossingen RL combineren	41
Oplossingen Eindspelrubriek	43

Van de Bestuurstafel

Door Henk van Lingen.

De voor je liggende Balans ziet het licht tijdens ons jaarlijkse kersttoernooi. Hij is wederom behoorlijk gevuld, en bevat naast leesvoer voldoende puzzels en leerstof om de kerstdagen goed door te komen.

Afgelopen zaterdag was het wederom KNSB-zaterdag. Sinds dit seizoen doen we met 4 teams mee, weer een team extra in vergelijking met voorgaande jaren dus. De resultaten zijn wisselend. Ons Eerste ging voor promotie, maar zit sinds een nederlaag tegen de grote concurrent in de achtervolgingsmodus. Ons Tweede heeft het moeilijk, zaterdag werd er voor de derde maal verloren. Dan ons Derde, het nieuwe 'Vriendenteam' van Kees. Dit team gaat als een speer, vier wedstrijden op rij gewonnen, verslag van de kartrekker elders in deze Balans. Ons Vierde heeft het moeilijk, één wedstrijd gewonnen tot nog toe. Maar voor dit team telt vooral het olympische credo: meedoen is het belangrijkste.

Op zaterdag 10 januari spelen alle vier de teams thuis, in onze eigen zaal. Eigenlijk kan dit logistiek niet, maar we gaan het toch proberen. Het komt dit seizoen slechts eenmaal voor, dankzij de vermaledijde vrije rondes

in het schema van team Een en Twee.

Dat brengt ons bij de lopende discussie inzake het competitiehuis KNSB. Met mijn SGS-pet op, ben ik bezig de achterstelling van de 5e en 6e klasse aan te kaarten. Die klassen spelen twee ronden minder dan de hogere klassen, dit tot verdriet van veel clubs in onze regio. Het verzoek ligt er namens de SGS dit gelijk te trekken. Maar de nationale bond heeft ook de wens liggen een 7e klasse in te voeren en beide wensen bijten elkaar enigzins. Dit voorjaar zullen er knopen gehakt moeten worden. Mogelijk komt er een compromis uit; alleen de 5e klasse opschalen naar 9 ronden. Dat zou al winst zijn voor ons.

Dan over de ontwikkelingen in eigen huis. Waar we al weer een tijdje genieten van de nieuwe tafels in Dijkzigt, zijn er nu ook nieuwe stoelen in aantocht. Stichting Dijkzigt draait inmiddels gezond, waardoor dit soort verbeteringsslagen mogelijk zijn. Wel speelt bij Dijkzigt een discussie hoe de bestuursvorm van de stichting toekomstvast te maken. Hiervoor wordt overleg gevoerd met de huurders, dus ook met ons.

Verder geen nieuwe ontwikkelingen. Onze club is gezond, op woensdagavond zit de zaal vol. Ons Rapid-

toernooi vorige maand was wederom uitverkocht en succesvol. In januari wacht Tata Steel Chess weer, er zullen wederom flink wat clubgenoten spelen

in de vier- en tienkampen.

Rest mij iedereen hele fijne feestdagen te wensen, en veel leesplezier met dit nummer van de Balans.

WWW.SCHAKENINUTRECHT.NL

SCHAAKCAFÉ UTRECHT

ELKE VRIJDAGMIDDAG VAN 13:30 TOT 17:00
DENKSPORTCENTRUM DIJKZIGT DOORSTRAAT 107 UTRECHT

VOOR IEDEREEN
DDE WEL
(LEREN) SCHAKEN!

SPEELTEMPO
NAAR KEUZE

250 EURO
EXCL. CONSUMPTIE

GEORGANISEERD DOOR DE GEZAMENLIJKE UTRECHTSE SCHAAKVERBINGINGEN:
PAUL KERES, DE RODE LOPER, MOIRA - DOMTOREN
EN OUD ZUYLEN UTRECHT

Wat lees je?

Aflevering 12 - Han Gulyás

Door Timo Können.

Misschien hebben de voorouders van Han Gulyás en die van mij elkaar in het Oostenrijks-Hongaarse keizerrijk wel gekend. Han heeft zijn achternaam namelijk van zijn Hongaarse vader en ik de mijne van een Oostenrijkse grootvader. Erg groot is de kans natuurlijk niet. Wel lijkt het met zo'n achtergrond niet gek dat iemand een interesse voor de levensloop van mensen ontwikkelt. En dat dat dan bijvoorbeeld leidt tot een passie voor biografieën.

Dag Han, wat ben je aan het lezen?

Elon Musk van Walter Isaacson. Politiek heb ik niets met Musk, maar ik vind hem misschien wel de meest interessante persoon die nu leeft. Hij is zo innovatief, heeft heel mooie dingen tot stand gebracht, maar kan tegelijk een nare persoon zijn: echt een dubbel karakter. Musk was als kind klein van stuk en werd gepest. Hij leerde terugvechten, iets wat we nu kunnen merken. Hij had een moeilijke relatie met zijn vader, een Jekyll-and-Hyde-achtige figuur die hem streng behandelde. Nu hij volwassen is kun je trekken van die vader in hem terugzien.

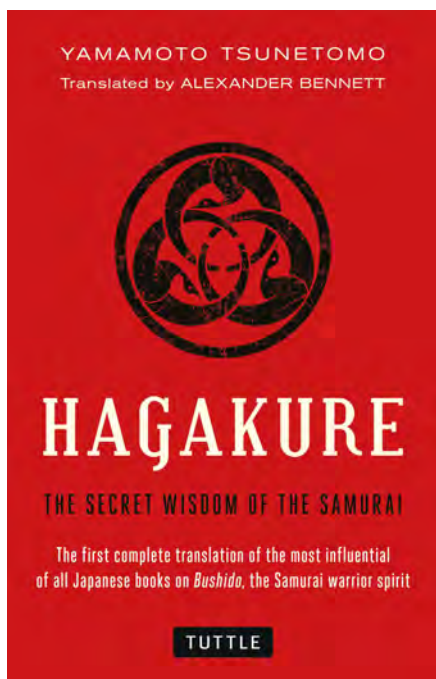
Ik ben een groot fan van biografieën, heb er wel veel gelezen. Isaacson

vind ik erg goed, hij heeft ook onder meer over Da Vinci en Einstein geschreven. Deze biografie is twee jaar oud, dus nog van voordat Musk voor de regering-Trump het Department Of Government Efficiency ging leiden. Dat hij dat wilde doen zal wel mede te maken hebben gehad met een heldencomplex, het idee dat hij alles kan oplossen en de wereld moet redden. Ik denk dat dat complex hem ook helpt om meer te bereiken dan anderen, maar het maakt tegelijk dat hij niet met beide benen op de grond staat. Hij kan zich niet ontspannen, moet altijd risico voelen. Zelf ben ik heel anders.

Als je een biografie leest ga je over jezelf reflecteren. Musk is een enorme eikel voor zijn omgeving. Is dat nodig om zo succesvol te worden? Dan hoeft het niet voor mij. Zijn denkstijl is heel autonoom: hij trekt alles in twijfel, gaat terug naar basisprincipes en redeneert van daaruit naar eigen conclusies. Door over hem te lezen krijg ik een beetje de neiging dat ook te doen, merk ik. Dan vraag ik me bijvoorbeeld af: kunnen we op mijn werk niet wat snijden in de lagen?

Ik ben toezichthouder bij de Autoriteit Financiële Markten, met als specialisme de infrastructuur voor de

verwerking van transacties bij beurzen zoals Euronext. Leuk aan dat werk is dat het steeds meer datagedreven wordt, bèta-achtig. Ik zou alleen willen dat ik van mezelf wat meer bèta was. Mijn achtergrond is financieel recht.

Lees je alleen biografieën?

Nee, ook andere boeken, maar biografieën blijven me vaak wel het beste bij. *Hagakure* van Yamamoto Tsunetomo is geen biografie, maar raakt er een beetje aan. Het zijn notities van gesprekken met Yamamoto, een Boeddhistische samoerai

die in het zeventiende-eeuwse Japan een grootgrondbezitter diende. Toen die man overleed ging Yamamoto met pensioen en werd monnik, zoals dat vaak ging.

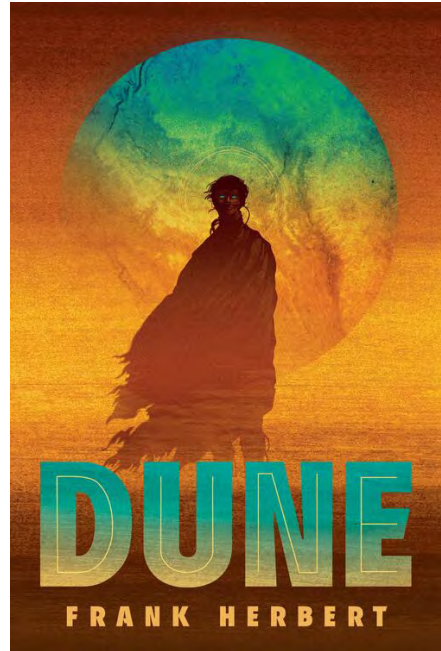
In die late periode van zijn leven heeft iemand deze notities gemaakt. Yamamoto vertelt daarin wat hij over het leven geleerd heeft. Zijn bestaan in dienst van een grootgrondbezitter stond in het teken van loyaliteit. Yamamoto vindt ook dat je aan het opdoen van wijsheid alleen iets hebt als het ten dienste van iemand staat. Heel anders dan we in het Westen in het leven staan.

Ik lees wel graag over Japan en ik houd van sommige animestrips. Maar ik lees ook heel andere boeken, zoals *Nexus* van Yuval Harari, over de ontwikkelingen in de geschiedenis die uiteindelijk tot het bestaan van AI hebben geleid. En daarnaast fictie van de avontuurlijke soort, vooral sciencefiction. *Dune* van Frank Herbert bijvoorbeeld, bekend van de verfilmingen. Ik ben niet zo goed in één ding tegelijk lezen, ik wissel graag serieuze en minder serieuze boeken af. Sciencefiction vind ik wel het meest spannend, je kunt helemaal uitzoomen.

Maar schaakboeken dan?

Die heb ik zeker ook. Het lastige is wel: al is een boek nog zo goed, het is misschien helemaal niet waar je op het moment behoefte aan hebt. Zo heb ik hier een mooi boek over pionnenstructuren staan, terwijl ik het nu misschien belangrijker vind openingstheorie te stampen. Ik lees zo'n boek ook niet van A tot Z. Ik doe steeds een stukje over een bepaald thema en leg het dan weer weg. Heel lang op één onderwerp studeren is volgens mij niet zo productief.

Het zijn dus vooral instructieboeken?

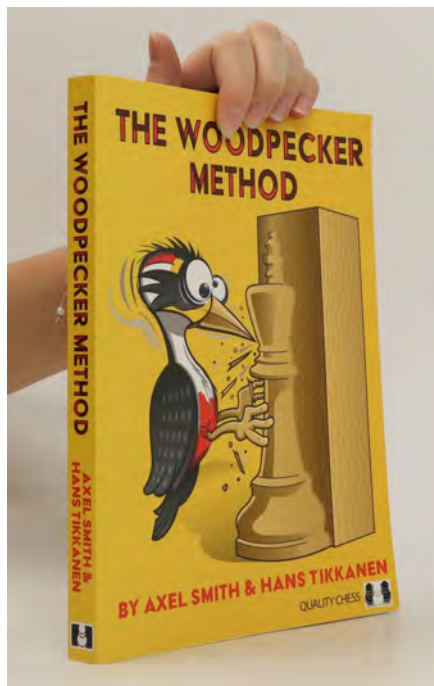
Ja. *De koning* van Donner, dat veel mensen noemen, ken ik bijvoorbeeld niet. Een leesboek dat ik wel heel leuk vind is *De schaakrevolutie* van Peter Doggers. Over de geschiedenis van het schaken, de manier waarop het zich heeft ontwikkeld tot het type spel dat de huidige toppers spelen, hoe de computer het veranderd heeft. Volgens mijn e-reader heb ik er 18 procent van gelezen, dus ik moet het weer eens oppakken, haha.

Lees je je boeken op e-reader?

Dat wisselt. Vaak is het een handig apparaat, bijvoorbeeld als je in de trein wilt lezen, maar bij een boek met opgaven zoals *The Woodpecker Method* werkt het niet goed. Omdat de oplossingen achterin staan moet je steeds heen en weer bladeren, wat lastiger is dan met een fysiek boek. Een biografie koop ik meestal op papier, maar als ik hem echt goed vind koop ik de e-readerversie ook, voor in de vakantie. Ik heb trouwens gemerkt dat een boek me vaak beter blijft als ik het in de kast heb staan. Dan kan ik het er nog eens uit pak-

ken om te kijken waar het ook alweer over ging. Ik verwacht niet dat het fysieke boek gaat verdwijnen, beide soorten zullen wel naast elkaar blijven bestaan.

Ben jij niet in coronatijd lid geworden?

Ja, eigenlijk kort erna. Ik vond schaken altijd al leuk en speelde regelmatig op de basisschool in het Noord-Groningse dorp waar ik opgroeide. Maar omdat daar geen schaakclub was raakte het weer op de achtergrond, al bleef ik online wel spelen. In

de coronatijd, toen veel dingen stillagen en je tijd had om je af te vragen wat je echt leuk vond, bedacht ik dat ik weleens bij een schaakclub zou willen.

Toen ik bij De Rode Loper aanklopte – digitaal dan – kreeg ik een berichtje terug van Henk van Lingen dat ik beter een paar maanden kon wachten, dan zou ik een veel betere ervaring krijgen. Dat was zo. In het eerste jaar heb ik veel gespeeld, ik deed ook mee in de externe competitie. Dat schaken energie kost heb ik vorige week nog kunnen zien, toen mijn horloge tijdens mijn partij aangaf dat mijn hartslag een stuk hoger was dan normaal, haha. In dat eerste jaar kon

ik die energie goed opbrengen, maar sinds mijn vriendin en ik een dochter hebben – die is nu twee, en er is er nog een op komst – is het moeilijker geworden om naar de clubavonden te gaan.

Daar heb ik een compromis voor gevonden. Ik speel in ieder geval extern (en ook best veel online). Daarnaast heb ik één keer per zes weken anderhalf uur schaakles bij Pascal Losekoot. Dan werken we aan een thema of bekijken een partij die ik heb gespeeld. Toen ik begon merkte ik dat ik er amper iets van wist. Dat is nu wel beter geworden, die persoonlijke aandacht helpt echt.

zondagetelage 29 juni

Errol Musk en Bram Vermeulen

Donald en Zuid-Afrika

hadden toen Vermeulen op reis ging naar Zuid-Afrika nog een warme band, inmiddels is die een stuk complexer geworden. Ook de relatie tussen Musk junior en senior is ingewikkeld, zegt Vermeulen. In zijn biografie vertelt Elon Musk dat zijn vader hem en zijn moeder zowel fysiek als mentaal mishandelde. Daarom vertrok hij op zijn achttiende uit Zuid-Afrika. Lange tijd hadden ze helemaal geen contact. Errol woont in een enorme villa en heeft geen goed woord over voor Zuid-Afrika en waar het land heen gaat. Hij spult samenzweringstheorieën en racistische denkbeelden. Dat geeft veel inzicht in wat voor soort familie Elon is opgegroeid!

En Vermeulen viel nog iets anders op. Hoe langer je met die man rondhangt, hoe meer je doorkrijgt dat de vader van Elon Musk niet op Elon Musk lijkt, maar veel meer op Donald Trump. Hij praat voortdurend over zichzelf en beweent voortdurend dingen die niet waar zijn. Toen dat ik dat aan Errol Musk voorlegde, begon hij te glunderen van trots. Als je kijkt naar de felheid van de ruzie die speelt tussen Elon en Donald Trump, zie je een herhaling van het conflict dat hij met zijn vader heeft gehad!

De politieke denkbeelden van vader Musk en een groepje witte Zuid-Afkanen die zichzelf boeren noemen (maar meestal ble-

Bram Vermeulen onderzoekt het vadercomplex van Elon Musk en Trumps band met vijf Zuid-Afrika. *Vrij - gratis*

Frontline
► NPO 2, 22.10-22.55 uur

DONALD Trump bemoeit zich stevig met de Zuid-

Afrikaanse politiek en omringt zich met rijke Zuid-Afkanen als Elon Musk, Peter Thiel en David Sacks. Waarom eigenlijk? Dat onderzoekt **Bram Vermeulen** in de nieuwste aflevering van *Frontline*. Hij wist een aantal opmerkelijke figuren te spreken te krijgen, in de eerste plaats Errol Musk, de vader van Elon. De rijkste man ter wereld en de president van de vs

Lopers pareren fraai een Varkensbaai

Door X

In ronde 13 mocht ik met wit tegen onze Cubaanse vriend Ernesto, niet echt een potje waarvan je vooraf denkt dat je na drie zeperds de vorm weer wat terug gaat vinden. Ernesto had ook zo zijn verwachtingen en was in de stemming voor iets frivools. Dat kwam goed uit want mijn buddy John Temming plakte – streng als hij is – de sticker ‘futloos en inspiratieloos’ op mijn laatste partij die hij had geanalyseerd. De partij die nu volgt is wat dynamischer gelukkig.

Wit
 Zwart

Interne competitie, 3 december 2025

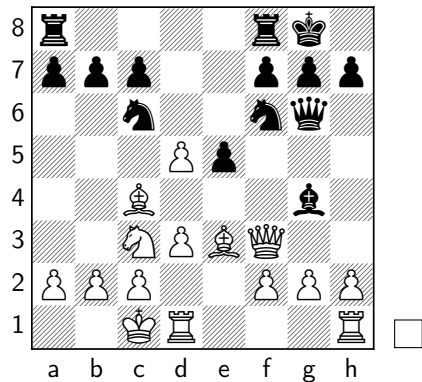
1. e4 e5 2. ♘c3 ♘c6 3. ♙c4 ♚g5?

Dit bedoel ik met frivool. Vreemde zet, die ook gewoon niet goed is. Van Taco geleerd dat dit een Varkensbaai-aanval heet: een plan dat op een fiasco uitloopt zoals in het echt de VS in 1961 miskleunde met een door de CIA georganiseerde rebellenaanval in het zuiden van Cuba, bedoeld om het regime van Fidel Castro omver te werpen. Werd een deceptie.

4. ♚f3 Beter is ♘f3, maar ik had geen zin om uit te rekenen wat er allemaal kon gebeuren na 4... ♚xg2. Jammer, want zie deze winnende variant:

5. ♚g1 ♚h3 6. ♙xf7+! ♙xf7 7. ♘g5+ en dameverlies.

4... ♘f6 5. d3 ♚g6 6. ♙e3 ♙b4 7. ♘ge2 O-O 8. O-O-O ? Lijkt heel logisch, maar is aan de wilde kant. 8... ♙xc3 9. ♘xc3 d5?! Dit is niet goed, al had ik tijdens de partij geen idee waarom niet en eigenlijk nog steeds niet. 10. exd5 ♙g4 Oei, niet gezien, dat wordt een kwaliteit inleveren, zie diagram.

Ik dacht hier serieus aan opgeven en lekker vroeg naar de bar en de liveborden. Na wat langer kijken zag ik dat wit toch behoorlijke compensatie heeft, sowieso gaat het paard op c6 eraan.

11. ♚g3 ♘h5 12. ♚h4 De dame staat hier prima. 12... ♙xd1 13. dxc6! (dat paard op c6 is veel belangrijker dan de loper op

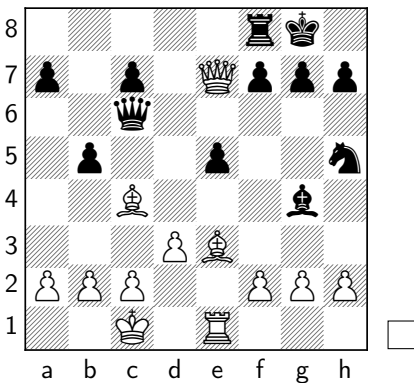
d1) 13... ♖g4 (loper gered, maar gaat de hele partij niks meer doen)

14. ♘d5! (op weg naar e7)

14... ♜ae8 Kan niet voorkomen dat wit de kwaliteit gaat terugwinnen.

15. ♘e7+ ♜xe7 16. ♝xe7 ♝xc6. Ik had hier eigenlijk voor het eerst het idee dat ik echt lekker stond. De lopers staan uitstekend, de lichte stukken van zwart nogal beroerd en er hangen twee zwarte pionnen. De machine geeft +4 voor wit.

17. ♜e1 Een wat mindere zet. Het vreselijke ♙c5! zag ik hier nog niet. 17... b5? Zwart zag Lc5 waarschijnlijk wel en probeert hier de aandacht af te leiden, lukt helaas voor hem niet.

18. ♙c5! ♝e8 19. ♝xe8. Hier wint ♝xf8 een kwaliteit, maar het is nauwelijks beter, ik houd nu een geweldig loperpaar. 19... ♜xe8 20. ♙xb5 ♜d8.

Objectief gezien is het hier uit, maar dat moet je dan nog wel even doen tegen een tacticus als Ernesto. 21. ♜xe5 ♘f6 22. ♙e7 ♜b8 23. ♙xf6 gxf6 24. ♜c5 ♙e6 25. ♙c4! ♙xc4 26. ♜xc4 en wat resteert is een gewonnen toreneindspel met twee pionnen meer. Kwestie van techniek. En als iemand eindspeltechniek heeft, is het zwart wel. Ik zag hem eind vorig seizoen tegen nota bene Coen Stehouwer een toreneindspel met twee pionnen minder remise maken. Dus om nou te zeggen dat ik er gerust op was, nee. Maar het lukte wonderwel. In Johns woorden schoof ik het 'à la Heer Prins' naar een heilig einde. 26... ♜b7 27. b4 ♙f8 28. a4 ♙e7 29. c3 a6 30. a5 ♙d7 31. ♜h4 c5 32. ♜c4 cxb4 33. cxb4 ♜b5 34. ♙d2 ♙d6 35. ♙c3 ♜f5 36. f3 ♜h5 37. h3 ♜e5 38. ♜e4 ♜g5 39. ♜g4 ♜h5 40. ♙c4 ♙c6 41. ♜g7 ♜h4 42. d4 1 : 0

KNSB III: Koffiehuisschaak met passie

Door Kees Volkers

Het koffiehuisteam van De Rode Loper (KNSB III, klasse 6G) is de zaterdagcompetitie goed begonnen: drie gespeeld, drie gewonnen en we staan al los van de concurrenten. De 4e wedstrijd is afgelopen weekend gespeeld, maar dat was na de inlevertermijn voor deze Balans. Dus inmiddels weten we meer. Maar dat doet er niet toe.¹ De vraag is of het experiment met een 'vriendenteam', geconcipieerd in een koffiehuis, een goed initiatief was. Prestaties zijn daarbij niet het belangrijkste - al blijft het leuk om te winnen - maar het sociale aspect stond voorop.

Niveau

Om dan toch maar met de prestaties te beginnen: zoals gezegd drie gespeeld, drie gewonnen. Na de eerste twee ruim gewonnen wedstrijden - beide in Haarlem, tegen teams met een duidelijk lagere rating - wisten we nog niet waar we stonden. Wel bleek alras dat een aantal teamleden, na jaren onthouding, het nog steeds te kunnen! Ik noem met name Dirkjan, Taco en Marjolein, die al zeker 20 jaar niet meer extern geschaakt hadden. Ze staan nu - na drie ronden - alle drie op 2 uit 2!

Die derde ronde - thuis tegen Muiderberg 1 - zou meer duidelijkheid moeten geven. Muiderberg heeft de hoogste teamrating in onze poule, net iets boven De Rode Loper. We wonnen met 5-3. Dat biedt dus perspectieven. Als we promoveren zitten we in dezelfde klasse als ons eerste. Tenzij die ook kampioen worden, maar die kans is inmiddels klein na een nederlaag tegen de grootste concurrent.

Het sociale aspect

Dat was ook de enige en dus voornaamste reden om dit team bij elkaar te krijgen. Hiervoor waren overredingskracht en aantrekkelijke voorpiegelingen nodig, maar het kostte opvallend weinig moeite. Doel was om een club mensen - ooit harde kern Rode Lopers - bij elkaar te brengen, Rode Lopers die elkaar nog wel op huistoernooitjes en in het koffiehuis troffen, maar wat van de club afgedreven waren. Ze waren ook deels geen lid meer en die dat nog wel waren hadden zich niet opgegeven voor een extern team. Zou het niet leuk zijn om 7 dagen in het jaar met elkaar op stap te gaan als Rode Loperteam? Ze waren makkelijk te overtuigen met een aantal argumenten:

¹Op de valreep kan de redactie melden dat KNSB 3 in de Bijlmer ook haar vierde wedstrijd gewonnen heeft, met 6,1-1,5 van Zuidoost United.

- we zoeken mensen die elkaar al langer kennen
- we gaan uit van 9 of 10 spelers, dus je kan makkelijker afzeggen als het niet uitkomt
- het gaat niet om het resultaat, maar om lekker schaken en gezellig samen zijn, met vrijwillige opties voor naborrel en eventueel een gezamenlijk etentje
- het is maar 7 dagen in het jaar, dat moet toch lukken als je de speeldata ruim van te voren weet?
- meer betrokkenheid terugbrengen bij het clubgebeuren

Tot nu toe is aan deze doelstelling zonder meer voldaan. Er is een grote teamsolidariteit. Naar de uitwedstrijden in Haarlem en Amsterdam gaan we gezamenlijk met de trein. Na elke wedstrijd is er met een groepje (niet verplicht) gegeten in de binnenstad van Haarlem of Utrecht. Hartverwarmend was de uitwedstrijd tegen Kennemer Combinatie, waarvoor Geurt en Dirkjan zich wegens andere verplichtingen hadden afgemeld, maar die aan het eind van de middag allebei toch nog helemaal naar Bloemendaal waren afgereisd om aan te sluiten bij de naborrel.

Voer voor beleidsmakers?

Misschien is hier ook lering uit te trekken door bestuur en teamleiders.

Zo'n zaterdag mag naast het schaken ook gewoon een leuk dagje uit zijn. Ook voor de hogere teams. In onze trein naar Haarlem zat bijvoorbeeld ook het eerste team van Paul Keres - hoofdklasse! - die het al jaren op deze manier doen: uitwedstrijden met de trein en dan een lokale chinesees.

Maak van achttallen negentallen, dat scheelt al een hoop gedoe bij afmeldingen. Ik zit in een app-groep met de teamleiders van zaterdag, maar ben geschrokken van de stress die het oplevert om de teams steeds compleet te krijgen. Teams van negen geven wat lucht en dat kan juist meer mensen verleiden om op zaterdag extern te gaan spelen, omdat ze weten dat ze een keer af kunnen zeggen.

Voor de teamleiders:

Vraag al aan het begin van de competitie commitment van je spelers, geef de data door en laat ze dan al aangeven welke data ze niet kunnen of evt. vrij willen hebben. Het gaat maar om 7 middagen in het jaar! Afzeggen gaat nu veel te makkelijk, heb ik de indruk. Het regelen van een invaller kan op deze manier ook veel eerder ingezet worden. Contact. Kweek meer teamgevoel door je spelers via een app-groep en de mail op de hoogte te houden van de gang van zaken en voor te bereiden op de komende wedstrijd.

Nazit bij de Kennemer Combinatie in Haarlem/Bloemendaal. Vlnr: Erik, Toon, Marjolein, John, Taco, Pieter, Mart, Dirkjan. de paraplu van Geurt, Kees nam de foto.

Potente pionnen

Door X

Zoals wel meer schakers ben ik redelijk verslaafd aan online vluoggeren, doorgaans op Chess.com en Lichess. Tempo van 2+1, 3+2, 5.0 en 5.3. Af en toe rapid. Uiteraard zijn dat partijtjes vol fouten, dat kan niet anders met dit tempo.

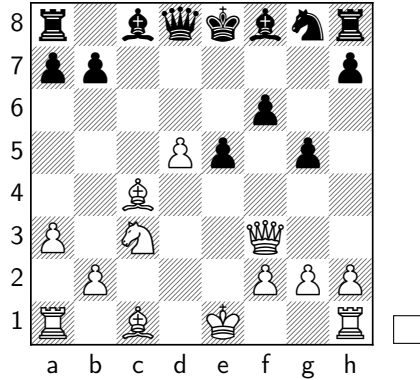
Ik wil twee voorbeelden geven van partijen die ik won door mat te zetten met een pion. Dameoffers zijn mooi, een stikmatje is prachtig, maar het genoeg om je tegenstander mat te zetten met een pion mag er ook wesen.

- Wit
- Gammatmaster

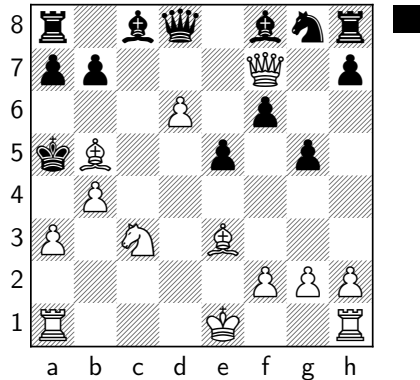
Lichess, 21-11-2025 5+0

1. $\text{d}f3$ e6 2. d4 d5 3. e3 c5
4. c4 cxd4 5. exd4 f6 6. $\text{c}c3$ $\text{c}c6$
7. a3 dxc4 8. $\text{e}xc4$ e5 9. d5 $\text{d}d4$
10. ZZ0-0 $\text{d}xf3+$ 11. $\text{c}xf3$ g5 ??

Dit maakt het wit wel héél makkelijk.

12. $\text{c}h5+$ $\text{c}e7$ 13. d6+ $\text{c}d7$
14. $\text{c}f7+$ $\text{c}c6$ 15. $\text{e}b5+$ $\text{c}b6$
16. $\text{e}e3+$ $\text{c}a5$ 17. b4 mat

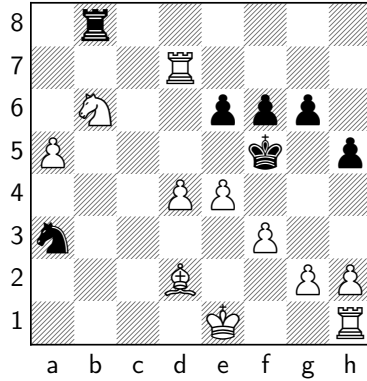
Zes keer schaak!

De volgende partij duurde iets langer tegen een sterkere tegenstander.

Wit
 jgatewo2

Lichess, 29-11-2025 5+3

1. d4 d5 2. ♘f3 c6 3. c4 ♙g4
 4. cxd5 cxd5 5. ♘c3 ♘c6 6. e3
 h5 7. a3 a6 8. ♙e2 b5 9. b4 a5
 10. bxa5 ♘xa5 11. ♘xb5 ♘c4
 12. ♘e5 ♙e6 13. a4 f6 14. ♘xc4
 dxc4 15. ♖c2 ♖a5+ 16. ♙d2
 ♖b6 17. ♙xc4 ♙xc4 18. ♖xc4
 ♘h6 19. ♚c1 e6? 20. ♘c7+ ♗f7
 21. ♘xa8 ♖a7 22. ♖c7+ ♖xc7
 23. ♚xc7 ♙e7 24. ♘b6 ♚b8 25. a5
 ♗g6? 26. ♚xe7 ♘f5 27. ♚c7 ♘d6
 28. ZZ0-0 ♘b5 29. ♚d7 ♘a3
 30. ♚c1 ♗f5 31. f3 g6? 32. e4 mat

Dan denk je dat je wel een beetje kunt schaken. Maar extern tegen Muiderberg verloor ik onlangs als een absolute beginner van een jochie van 14. Het kan verkeren...

Rode Lopers combineren

Aflevering 56

Door Peter Das

Een van de kroonjuwelen van de Rode Loper is het Rapidtoernooi. Al jarenlang wordt in november de verjaardag van de club gevierd met deze traditie. Hoog tijd dus dat er in de combinatierubriek ook aandacht aan wordt besteed. Rapidpartijen leveren vaak veel combinaties op. Zou dat komen doordat het rapidtempo net genoeg tijd geeft om combinaties te zien, maar te weinig om ze volledig te weerleggen? De speler kan de typische tactische motieven nog prima herkennen, maar heeft niet genoeg tijd om ze in alle varianten uit te analyseren. Gecombineerd met het wat opportunistischere spel (in vergelijking met het klassieke tempo) levert dat de ideale ingrediënten op voor combinaties. Nou ja, het is maar een theorie; voor wat het waard is. Het Rapidtoernooi van 2025 heeft in elk geval zes stellingen opgeleverd waar-

over u het hoofd kunt gaan breken.

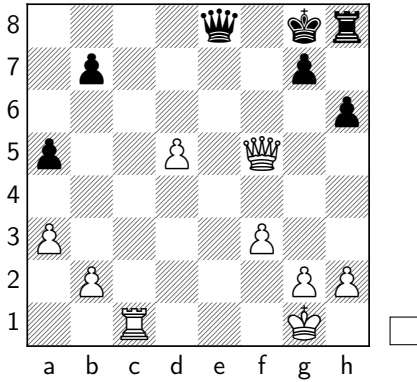
Inzender voor deze aflevering was Arnold. Zijn stelling kwam echter uit een externe competitiepartij en niet uit het Rapidtoernooi. Dus die ligt alvast te wachten op de volgende aflevering van de rubriek. Arnold, toch alvast bedankt!

Heb jij, net als Arnold in een van je partijen een mooie combinatie gespeeld of heb je een gezien in een partij van een clubgenoot en lijkt jou een vermelding in De Balans ook leuk, stuur ze dan met oplossing bij voorkeur in pgn of FEN-formaat (een screenshot gaat ook wel lukken) naar drlcombinaties@gmail.com. Fragmenten uit internetpartijen zijn ook welkom, mits ze zijn voorzien van naam of nickname van tegenstander, type partij (snelschaak, rapid, correspondentie, etc.) en gespeelde datum. De mooiste ervan worden opgenomen in Rode Lopers Combineren.

Stelling 1

- Hendrik Aldenberg
- Timo Können

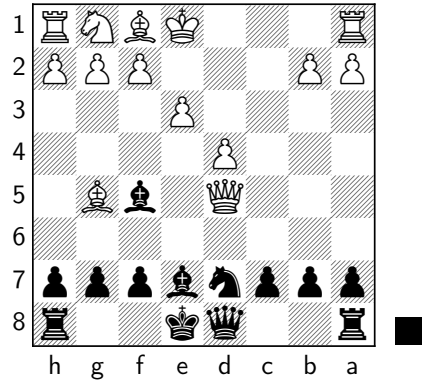
Wit aan zet.

Stelling 3

- Leo van Houwelingen
- Arend van de Lagemaat

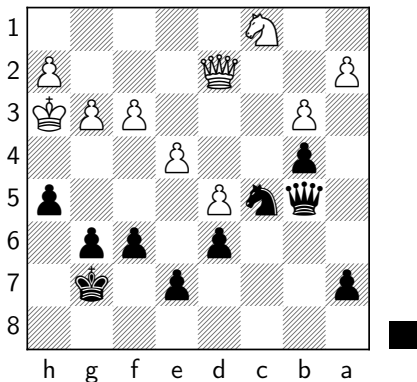
Zwart aan zet.

Stelling 2

- Leo van Houwelingen
- Martijn Eefting

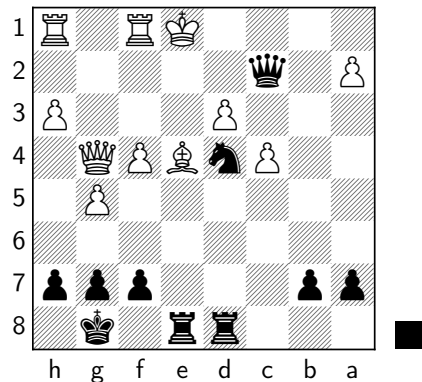
Zwart aan zet.

Selling 4

- John Temming
- Simon van Dijk

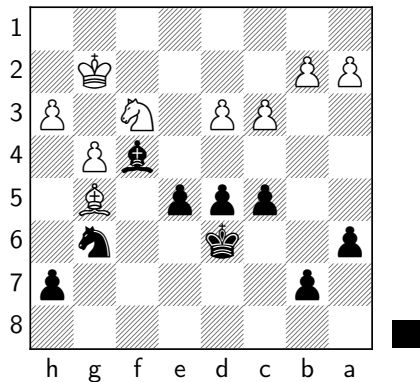
Zwart aan zet.

Stelling 5

□ Willem Slagter
 ■ Leon Klute

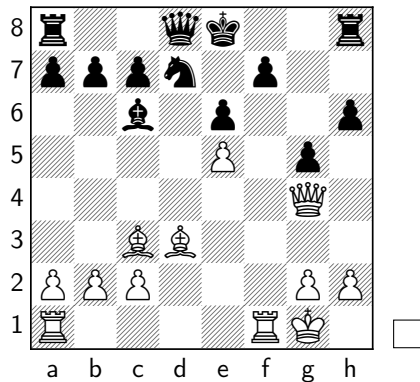
Zwart aan zet.

Stelling 6

□ Timo Können
 ■ Leon Klute

Wit aan zet.

Hans Nijland is
 hoorbaar op zijn
 gemak tijdens de
 bijeenkomst,
 presenteert zich
 als bondgenoot
 van fans

Gezien in de media...

Eindspelrubriek

Aflevering 12 - Toreneindspelen V²

Door Roel de Lange.

Remembering Daniel Naroditsky

In oktober overleed plotseling de Amerikaanse grootmeester Daniel Naroditsky, bekend als auteur van eindspelboek *Mastering Complex Endgames* (Alkmaar: New in Chess 2012 – hij was toen 17 jaar oud) en als commentator online. Levendig, scherp, helder en snel, dat waren kenmerken van zijn manieren van analyseren. En een vlijmscherp oog voor tactische wendingen. Een doodsoorzaak is niet gemeld, maar velen veronderstellen – onder andere in de NRC van 28 oktober werd dit uitgebreid behandeld – dat hij ernstig te lijden had onder beschuldigingen van valsspelen uit de hoek van ex-wereldkampioen Kramnik. Nou kun je zeggen ‘als het niet klopt hoef je je er niets van aan te trekken’, maar dat is te makkelijk: veel mensen zitten zo niet in elkaar, en beschuldigingen van de kant van een speler die je bewondert (en dat was bij Naroditsky en Kramnik het geval) kunnen hard aankomen, en schade voor je reputatie ligt op de loer en ook dat, en

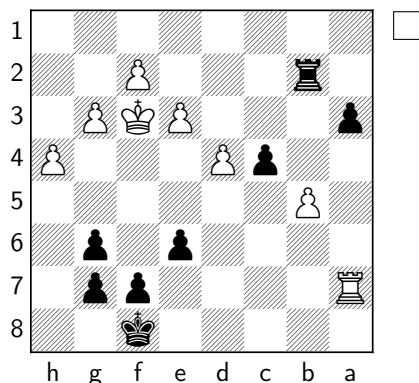
de angst daarvoor, kan vernietigend zijn.

Uit Naroditsky’s *Mastering Complex Endgames* komt de eerste stelling van deze rubriek:

Stelling 1

Lasker
 Levenfish

Zwart aan zet.

Deze stelling – uit de partij *Lasker – Levenfish*³, Moskou 1925 na zet 44 van wit - is overduidelijk niet zomaar remise. Zwart heeft een mooie randpion, en Naroditsky vindt de stel-

²Met dank aan Michiel Oostveen voor het sparren.

³De Duitse spelling is Löwenfish, en dat is dichterbij huis want hij werd geboren in het huidige Polen, in een gebied dat tijdens de Russische expansie in de 18e eeuw tot Rusland en later tot de Sowjet-Unie is gaan behoren. In de tussentijd was het ook nog een tijdje Oostenrijks-Hongaars.

ling ‘rather amusing’ omdat in het vervolg beide spelers nogal opmerkelijke fouten maken. Kijk eerst zelf. Zou je hier 44. ... h×g4 spelen? En zo ja, waarom? Levenfish deed **44... h×g4** maar het is niet de beste, *to put it mildly*. Interessant is wat Naroditsky erover opmerkt: het probleem met deze zet is dat hij aantrekkelijk is (zwart verzwakt de witte koningsvleugel, de pion op h4 wordt kwetsbaar, en er lijkt een directe weg naar de winst), maar dat hij ook wit tegenkansen geeft. En die heeft Levenfish onderschat. ‘Little did he know that this natural-looking move should have given the win away.’ (p. 51). Naroditsky haalt Mark Dvoretzky aan, de Russische coach wiens *Endgame Manual* de bijbel is voor de gevorderde eindspel-student: Dvoretzky raadt in de beginstelling 44... ♖e7 aan, gevolgd door 45. g×h5 g×h5 46. ♖e4 ♖d7 47. f5 ♖c6 48. f6 ♖b5 49. ♖a1 a4 50. ♖f4 ♖g8 en nu de koning en de toren van rol hebben gewisseld moet zwart wel makkelijk winnen.⁴ Mijn raadgever Smallfish raadt 44... ♖g7 aan.

Maar wat gebeurde er in *Lasker – Levenfish* na 44... h×g4? **45. ♖×g4 ♖e7 46. ♖g5 ♖a7 47. ♖h6 ♖d7 48. ♖g7 ♖c6** Hier dachten volgens Naroditsky beide spelers dat wit verloren stond. Maar wit kan 49. f5!

spelen en dat levert hem een vrijpion en serieuze remisekansen op: 49... e×f5 50. e6! f×e6 51. ♖×g6 en de h-pion lijkt door te lopen, maar kijk: 51... ♖b5 52. ♖a2 a4 53. h5 a3 54. h6 ♖c4 55. h7 ♖×h7 56. ♖×h7 ♖b3! 57. ♖h2 a2 58. ♖h3! ♖b2 en zolang de koning in de buurt van de pion blijft kan wit schaakjes blijven geven, loopt de koning verder weg dan volgt ♖h1 en de pion sneuvelt. Daarna wordt het nog een hele toer om de twee pionnen te ruilen tegen de toren, maar dat is voor een andere keer. Lasker vervolgde met **49. ♖f6** en dat is een ‘lemon’ (Naroditsky) die zijn stelling onhoudbaar maakt. Het eind is overigens best leuk: **49... ♖b5 50. ♖a1 a4 51. f5 e×f5 52. e6 f×e6 53. ♖×g6 f4 54. h5 f3 55. h6 e5! 56. ♖e1 a3 57. ♖×e5+ ♖c4 58. ♖e1 a2 59. h7 ♖a8 60. ♖g7 f2 61. ♖a1 ♖b3 62. ♖f1 a1D 63. ♖×a1 ♖×a1 64. h8D ♖g1** **0 : 1**

Rode Lopers en randpionnen

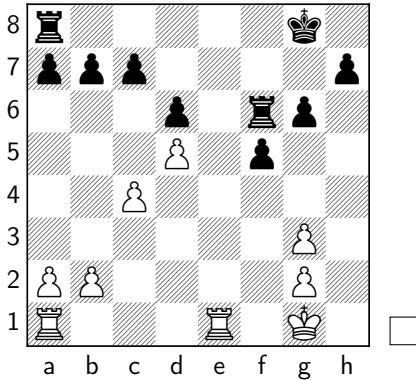
In de partij *Henk van Lonkhuyzen – Jacob Oomen* (DRL 5 – BSV 1) kwam na zet 23... ♖×f6 de volgende stelling op het bord:

⁴In de nieuwe, door Karsten Müller en Alex Fishbein bewerkte, 6e druk van dit boek (Milford, USA 2025) komt de partij Lasker-Levenfish niet voor.

Stelling 2

Henk van Lonkhuyzen
 Jacob Oomen

Wit aan zet.

Hoe ging het verder? **24.** ♖e7 ♖f7
25. ♚a1 ♜e7 dit leidt tot een vrij ernstige vervlakking, het zwarte voordeel gaat verloren **26.** ♜e7 ♜c8 **27.** ♝f2 h5 **28.** ♝f3 ♝f8 **29.** ♜d7 c6 **30.** ♜h7 ♝g8 **31.** ♜xb7 cxd5 **32.** cxd5 ♜c5 **33.** ♜xa7 ♜xd5 **34.** ♝f4? een verleidelijke zet, maar sterker was **34.** a4! ; er kan volgen **34...** g5 **35.** ♝e3 ♜e5+ **36.** ♝d3 g4 **37.** b4 h4 **38.** g×h4 f4! **39.** ♜c7 ♜e3+ **40.** ♝d4! en wit staat duidelijk beter (maar niet **40.** ♝c4?? f3! **41.** g×f3 g×f3 en de zwarte f-pion loopt het hardst) **34...** ♜d2 en de remise werd na nog een aantal zetten onvermijdelijk.

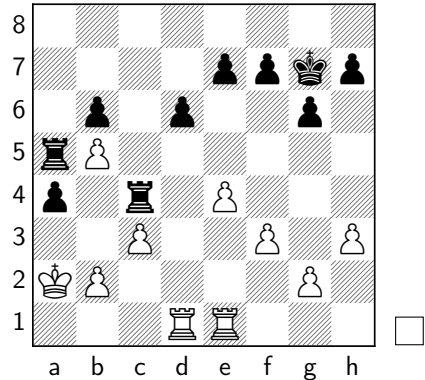
Op de clubavond van 26 november

2025 speelde Mart Renders tegen Daniel Wendt. Na **26...** ♝×g7 ontstond daar de volgende stelling:

Stelling 3

Mart Renders
 Daniel Wendt

Wit aan zet.

Het vervolg is heel instructief. Zwart mikt op de a-lijn, terwijl misschien het punt b2 wel de belangrijkste zwakte in de witte stelling was. Mart profiteert heel degeden van de kansen die hij krijgt.

27. ♜d5 e6 **28.** ♜xd6 ♜xb5 **29.** ♜d4 ♜bc5 **30.** ♜ed1 b5 **31.** ♜xc4 ♜xc4 **32.** ♜d4 wit is niet bang voor het pionneindspel dat zou ontstaan na **32...** ♜xd4 **32...** ♜c5 **33.** ♝a3 e5 **34.** ♜d5 ♜xd5 **35.** exd5 f5 **36.** c4! bxc4 **37.** ♝b4 e4 **38.** fxe4 fxe4 **39.** ♝xc4 ♝f6 **40.** ♝d4 e3 **41.** ♝xe3 ♝e5 **42.** d6 ♝xd6

43. ♖d4 ♜c6 44. ♖c4 h5 45. ♖b4
g5 46. ♖xa4 g4 47. ♖b4 1:0

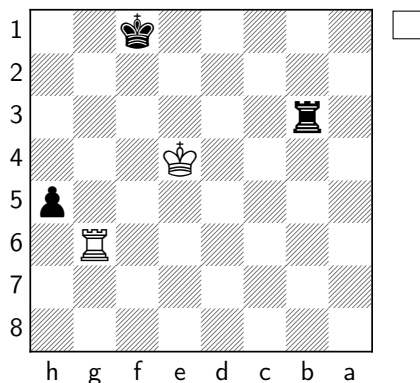
Terug naar de randpion

In de partij Lê – Donchenko, World Cup 2025, 5e ronde, 15 november 2025, kwam na 66. ♖×e4 deze stelling op het bord:

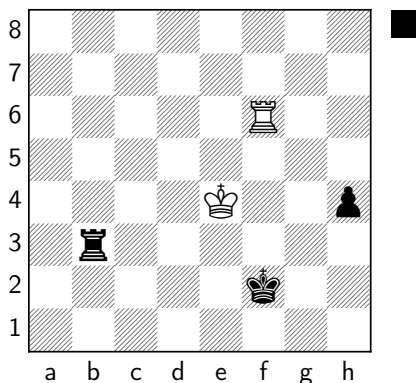
Stelling 4 (puzzel I)

□ Lê
■ Donchenko

Zwart aan zet.

Zwart deed **66... h4** en er volgde **67. ♜f6+ ♖g2** **68. ♜g6+ ♖f2** **69. ♜f6** en we zijn bij het volgende diagram:

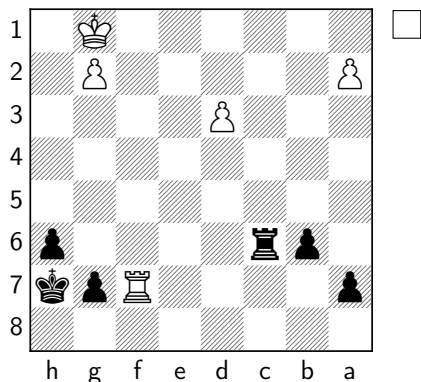
Zwart staat schaak, en hij heeft de keuze uit 5 velden. 3 winnen, 2 niet. Tot ontzetting van de commentatoren koos hij een verkeerd veld. Wat is hier wel een goede zet? Oplossing elders in dit nummer.

Een ouder voorbeeld van een charmante randpion vinden we in *Smyslov - Donner*, Palma de Mallorca 1967, stelling na 49. c×d3:

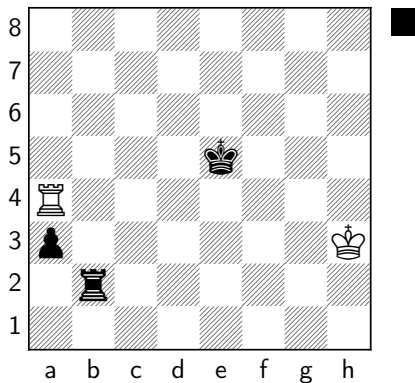
Stelling 5 (puzzel II)

□ Smyslov
 ■ Donner

Zwart aan zet.

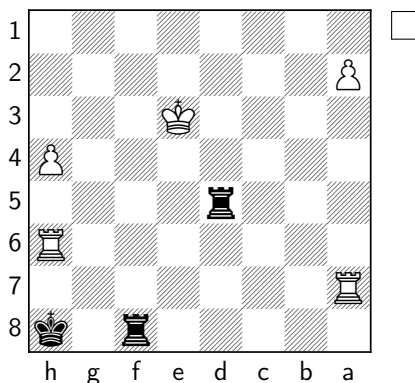
Vervolg: 49... a5 50. ♖d7 a4
 51. ♖a7 b5 52. ♖b7 ♗d6 53. ♖xb5
 ♗xd3 54. ♖b2 ♖a3 55. ♕h2 h5
 56. g3 g5 57. ♕g2 ♗d3 58. ♖b4 a3
 59. g4 h×g4 60. ♖×g4 ♕g6 61. ♖a4
 ♗d2+ 62. ♕g3 ♖×a2 63. ♖a5 ♖a1
 64. ♕g2 ♕f6 65. ♕h2 g4 66. ♖a4
 ♕e5 67. ♖×g4 ♖a2+ 68. ♕h3 ♖b2
 69. ♖a4 en Puzzel II: wat moet
 de volgende zet van zwart worden?

**Twee randpionnen
 Stelling 6**

□ Smyslov
 ■ Bondarevski

Zwart aan zet.

Kampioenschap van de USSR, 9 sep-
 tember 1940. Stelling na 35. ♖×h6.
 Vervolg: 35... ♕g8 36. ♖g6+
 ♕h8 37. ♖g4 ♗fd8 38. ♖ga4
 ♗d3+ 39. ♕e4 ♖h3 40. ♕f5

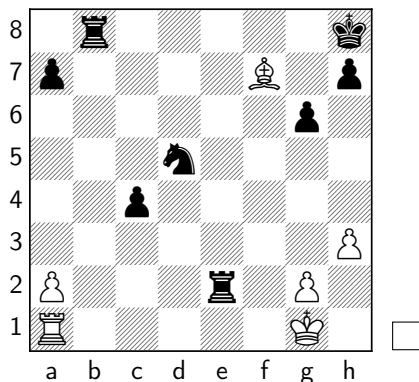
♖f3+ 41. ♘g4 ♜ff8 42. ♞7a5
 ♞d2 43. ♞a8? dit blijkt geen
 gelukkig idee. Wits winstkan-
 sen worden een stuk kleiner door
 torenruil 43... ♞xa8 44. ♞xa8+
 ♘g7 45. ♞a4 ♘f6 46. ♞a6+ ♘g7
 47. h5 ♞d4+ 48. ♘f3 ♞h4 49. h6+
 ♘h7 50. a4 ♞b4 51. ♘e3 ♞c4
 52. ♘d3 ♞b4 53. ♘c3 ♞f4 54. ♘b3
 ♞f3+ 55. ♘c4 ♞f4+ 56. ♘d5
 ♞b4 57. ♘c6 ♞f4 58. ♘d7 ♞d4+
 59. ♘c7 ♞f4 60. a5 ♞f5 61. ♘d7
 ♞d5+ 62. ♘e7 ♞e5+ 63. ♘f6 ♞c5
 64. ♞a8 ♞b5 65. a6 ♞b6+ 66. ♘e7
 ♞xh6 67. ♘f7 ♞b6 68. ♞a7 ♘h6
 69. ♘f8 ♞b8+ 70. ♘e7 ♞b6
 71. ♘e8 ♘g6 72. ♘d8 ♞f6 73. ♘c8
 ½ : ½

In het randpionnen-thema past ook
 mijn partij tegen Paul Wilders, uit de
 Zomer Avond Kompetitie van 1995.
 Na zet 30 was de volgende stelling
 ontstaan:

Stelling 7

□ Paul Wilders
 ■ Roel de Lange

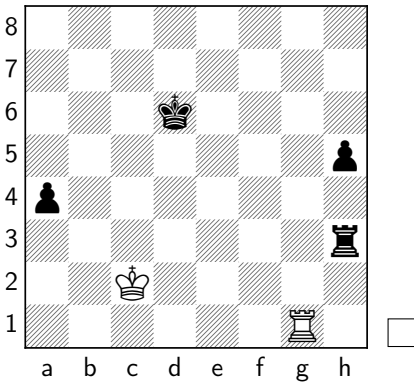
Wit aan zet.

Zwart staat gewonnen, maar voor de
 aardigheid wordt er nog wat doorge-
 speeld.

31. ♙xd5 c3 32. ♙b3 ♞b2 33. ♞c1
 ♞8xb3 34. axb3 ♞xb3 35. ♞c2 ♞b1
 36. ♘h2 ♞b3 37. ♘g3 ♘g7 38. ♘f3
 ♘f6 39. ♘e4 ♘e6 40. g3 ♘d6
 41. ♘d4 a5 dat had veel eerder ge-
 kund... 42. ♘c4 a4 43. g4 ♞b2
 44. ♞c1 c2 45. ♘c3 ♞b3 46. ♘xc2
 ♞xh3 47. ♞g1 h5?! (47... ♘e5
 was (veel) beter) 48. gxh5 gxh5 en
 er is bijna een dubbele Vančurapositie
 – met de a- en h-pion – ontstaan.
 Voor mij destijds nieuw, en ik ver-
 onderstelde dat dit gemakkelijk ge-
 wonnen was. Shankland, *Theoretical
 Rook Endgames*, is heel duidelijk: ‘An

extra rook pawn does not change the evaluation of the Vancura defense.’ (p. 412). Zodra je optimistisch te ver doorloopt en in een stelling belandt die rijp is voor de Vančura-verdediging (zie vorige aflevering van deze rubriek), dan is de stelling (op papier) niet of (in de praktijk) veel moeilijker te winnen. In de nu bereikte stelling is dat (nog) niet het geval, maar dat verandert als je het iets te laconiek aanpakt.

49. ♖b2 ♕e5 50. ♜c1 ♔d4 51. ♜f1 ♕e4 52. ♜c1 a3 53. ♖a2 ♔d3 54. ♜g1 uiteraard niet 54. ♖×a3 ♕d2 + 55. ♖b2 ♜b3! en zwart wint met de h-pion. 54... ♕e4? Smalfish springt hier van -10.0 naar -0.1 ! en dat heeft met de dubbele Vančurapositie te maken... aangegeven was 54... ♜f3! omdat zwart de a-pion wil opofferen: na 55. ♜h1 ♜f5 56. ♖×a3 komt de zwarte koning naar de g-lijn om te helpen. De witte

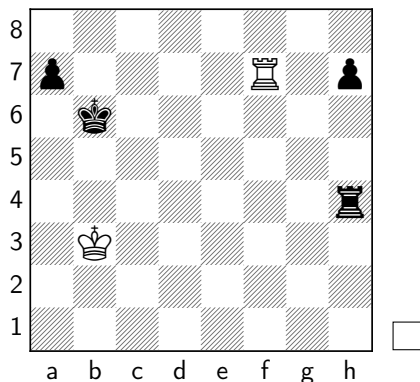
koning staat nu te ver weg om nog iets te kunnen uitrichten. 55. ♜c1? Dit is een kritiek moment. 55. ♜g5! was hier de reddende zet. Bijv. 55... h4 56. ♜g4+ ♖f3 57. ♜b4 ♜h1 58. ♜c4 h3 59. ♜c3+ ♖f2 60. ♜c2+ ♖e3 61. ♜c3+ 55... h4? 56. ♜b1 (56. ♜c4 brengt de stelling weer binnen de remisemarge; niet makkelijk te zien) 56... ♖f4? (Na 56... ♜d3 57. ♜b4+ ♜d4 58. ♜b3 ♖f4 59. ♖×a3 ♖g4 is de winst binnen bereik) 57. ♜b4 ♖e5 58. ♜b1? (geeft zwart alsnog de kans om het goed te doen; 58. ♜b5 hield remise) 58... ♜d3! hierna slaat de meter helemaal naar zwart door 59. ♜h1 h3 (de engine kondigt mat in 16 aan) 60. ♖a1 ♖f4 0:1

Bij het analyseren van deze partij kwam ik destijds al ergens de mededeling tegen dat Smyslov het wel eens remise had gehouden tegen de a- en h-pion. Van Wijgerden geeft die partij inderdaad: *Smyslov - Bondarevski*, Moskou 1940. We zagen hem hierboven al. Het was eigenlijk Bondarevski die het allemaal remise hield. Van Wijgerden (p. 60) noemt het a- en h-eindspel ‘berucht’, en hij wijst er ook op dat het een sterke remisegneur heeft, maar dat in werkelijkheid de pionnen het vaak winnen. Twee voorbeelden om dit te illustreren:

Stelling 8

Gelfand
 Grischuk

Wit aan zet.

Moskou 2002 (rapid), stelling na zet 59 van wit.

Hier zien we dat het handig is om niet te snel met de pionnen te gaan lopen: winnend is $59... \text{h3}+$!, met als mogelijk vervolg ofwel $60. \text{c4 a6}$ $61. \text{b4 a5}+$ $62. \text{a4 h5}$ $63. \text{f5 h1}$ $64. \text{a3 h4}$ $65. \text{f4 h3}$ $66. \text{f3 h2}$ $67. \text{h3 a1}+$, of $60. \text{b2 h5}$ $61. \text{b3 a6}$ $62. \text{g7 h5}+$ $63. \text{c3 h5}$ $64. \text{g6}+$ a5 $65. \text{h6 h5}+$ $66. \text{d4 b5}$ $67. \text{h8 b4}$ $68. \text{b8}+$ $\text{b5} -$

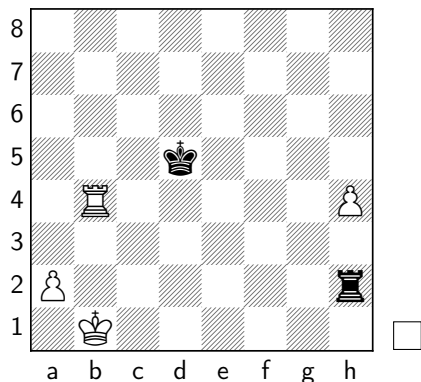
Grischuk speelde echter $59... \text{a5}$ en nu heeft wit de kans om een Vančura-stelling te realiseren: $60. \text{a3}$

c6 $61. \text{a7 b5}$ $62. \text{b7}+$ c6 $63. \text{a7 b6}$ $64. \text{f7 h1}$ $65. \text{b3 c6}$ $66. \text{a7 b6}$ $67. \text{f7 h6}$ $68. \text{f6}+$ c5 en Müller & Konoval merken op dat met $69. \text{b2}$ de standaard Vančura-remise binnen bereik zou zijn.⁵ Na $69. \text{f5}+$ d4 heeft wit twee zetten om de remise te bereiken ($70. \text{a5}$, Gelfands zet, en $70. \text{b2}$). De partij ging verder met $70... \text{c1}$ $71. \text{h5 c6}$ $72. \text{h1 d3}$ $73. \text{h3}+$ e4 $74. \text{h1 f3}$ $75. \text{b4 f2}$ $76. \text{b5 g6}$ $77. \text{c4 g2}$ $78. \text{h5 g4}+$ $79. \text{d3 g3}+$ $80. \text{e4 h3}$ $81. \text{h3} \quad \frac{1}{2} : \frac{1}{2}$

Stelling 9

Krasenkow
 Gustafsson

Wit aan zet.

Berlijn 2003. In dit geval is het moeilijk om een Vančura te berei-

⁵Karsten Müller, Yakov Konoval, Understanding Rook Endgames, Londen: Gambit Publications 2016, p. 31.

ken. Het vervolg was 43. a4 ♖c5 44. ♜g4 ♕d5 45. a5 ♖c6 46. a6 ♖b6 47. ♜a4 ♖a7 48. ♖c1 ♜g2 49. ♖d1 ♜h2 50. ♖e1. Wit loopt weg van de dekking van de a-pion. 50... ♜g2 51. ♖f1 ♜h2 52. ♖g1 ♜b2 53. h5 ♜b5 54. ♜h4 ♖xa6 55. h6 1:0

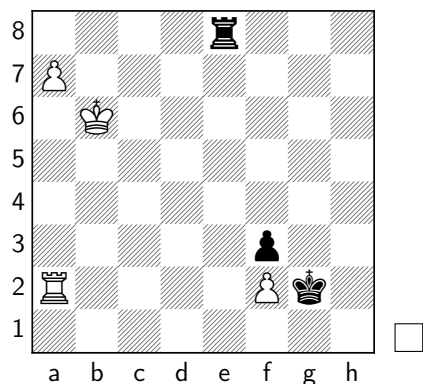
Liefhebbers van de randpion in het toreneindspel verwijs ik verder graag naar de *Encyclopaedia of Chess Endings* (ECE) deel II/1 Toreneindspelen, 2e druk Belgrado 2014. De oefeningen 307 t/m 464 zijn aan dit fenomeen gewijd.

Kerstpuzzels

Na de opgaven I. en II. hierboven nog een paar voor onder de kerstboom. Oplossingen elders in dit nummer.

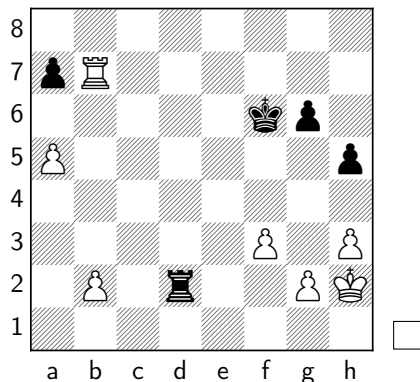
Puzzel III

Wit aan zet.

Puzzel IV

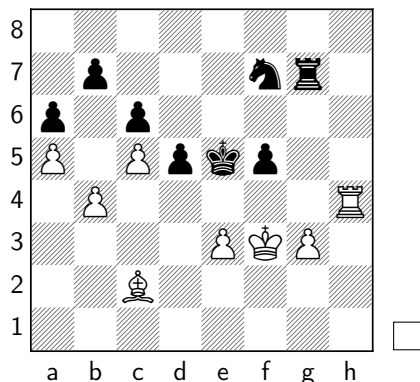
Wit aan zet.

Wit staat natuurlijk beter tot gewonnen, maar hoe zorgen we dat de witte toren straks niet in de weg staat?

Puzzel V

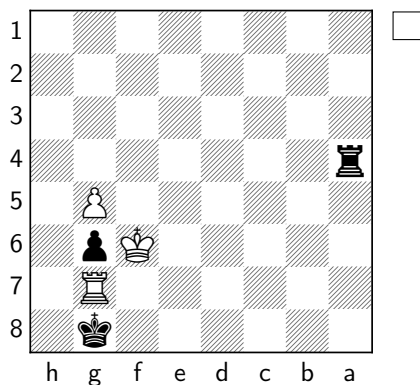
Wit aan zet.

74. ♙d3 ♘g5+ 75. ♖f2 ♘e4 76. ♙xe4 dxe4 77. ♜h5+ en nu?

Puzzel VI

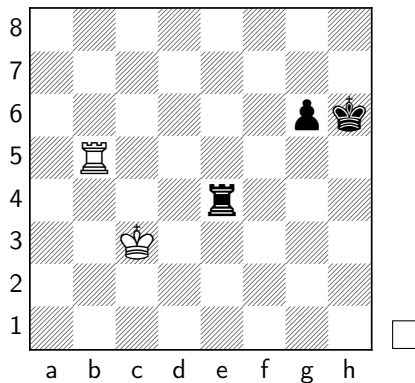
Zwart aan zet.

1... ♖f8 of 1... ♖h8

Puzzel VII

Wit aan zet.

Rad van Fortuin**18 december 19:45**

- 5min+5sec dubbelrondig
- 6/8-kampen op sterkte
- Elke ronde een andere opening van het rad
- Ook voor niet-leden

Paulkeres.nl

Open thematoernooi bij onze stadsgenoten.

Schach im Freien - ‘Op Schier’

Door Kees Volkers

Afgelopen zomer waren we in juni een weekje ‘op Schier’. Dat was alweer dertien jaar geleden. In 1994 kwamen we er voor het eerst, met onze tweeling van negen maanden. Dat beviel zo goed dat we er nog vaak zijn geweest. Met kinderen die steeds ouder werden, maar het altijd naar hun zin hadden. Dertien jaar geleden waren ze er niet meer bij: *one of these mornings they gonna spread their wings and take to the sky*. Maar inmiddels zijn ze er al weer een paar keer terug geweest, nu met hun eigen kroost.

Schier was ook een ideaal eiland om te ‘ontschaken’, want een schaakcultuur was vrijwel afwezig. Die beperkte zich tot een pandje in het centrum dat half ingericht was als tweedehands boekwinkeltje. Ze hadden ergens onderin een klein plankje met totaal oninteressante schaakboeken. Uit arren moede heb ik daar wel eens voor twee gulden (!) een boekje gekocht over een onzinvant in een opening die ik al lang vergeten ben.

Ik had graag eens aan een schaaktoernooi mee willen doen in het legendarische Hotel van der Werff, dat me daar uitermate geschikt voor leek. Maar helaas.

Het eerste wat ons weer opviel was

hoe weinig er verandert op Schiermonnikoog, we kwamen er nu toch al dertig jaar. Het werd dan ook een beetje een nostalgische trip. Zelfs het boekwinkeltje was er nog, met nog steeds het zelfde plankje, met totaal verouderde en mogelijk nog steeds

De Schiere Monnik op de Monnikshof schijnt er het zijne van te denken. . .

dezelfde schaakboekjes. Ik besloot in ons huisje toch maar eens te googelen (het digitale tijdperk was er inmiddels wel ingetreden) op ‘schaken en Schier’. Daar stuitte ik zowaar op een recent artikel uit de Groene Amsterdammer van Hans Ree, die blijk-

baar een paar weken voor ons nog op het eiland was. Uit zijn verhaal bleek dat hij er vaak kwam, op Schier. En wat las ik nu? Dat Schiermonnikoog zich in 2018 als ‘eerste en enige echte schaakeiland ter wereld’ had uitgeroepen!

Wat had ik die afgelopen jaren gemist? Een gedurfde claim, vond Ree, die toch even Texel wilde noemen: een eiland met een echte schaakclub (En Passant, 20 leden) en een bekend schaaktoernooi waar jaarlijks zelfs grootmeesters aan mee doen. Maar dit terzijde. Ree meldde dat er op Schier twee schaaktafels waren geplaatst, dat er een jaarlijks jeugd-schaaktoernooi wordt georganiseerd, in nota bene hotel van der Werff, en dat een echt Schiers jeugd talent de elo-ladder aan het bestormen is in de persoon van Carlijn Hagen! Met een rating van 2009 behoort ze tot de top van het Nederlandse meisjesschaak. Toen ik voor het laatst op Schier was, in 2012, liep zij dus nog in een luier rond bij de Berkenplas, nu mept ze me van het bord!

Ook wist Ree te melden dat een beroemd psycholoog, tevens sterk schaker, die ooit deel uitmaakte van het Nederlands team, op Schier begraven ligt: Adriaan de Groot! Zijn bekendste psychologische werk, ‘Het denken van den Schaker’ werd internationaal vertaald en geprezen.

Natuurlijk ben ik direct op zoek gegaan naar die schaaktafels. Ik vond ze op de Monnikshof, een plantsoen in het dorpscentrum, waar ook de Schiere Monnik staat. In juli en augustus wordt hier een populaire markt gehouden waar ook eilandgasten aan mee mogen doen. Mijn dochters hebben er eens flink geld verdiend met een slangenbezweerdersact. Nu heerste er nog rust. Een metalen plaatje op de schaaktafels verwees naar de plek waar je de schaakstukken kon pakken: in de boom!

Ze bleken in twee vogelhuisjes te zitten, in groene zakjes.

De enorme steen van Adriaan en mevrouw de Groot is niet te missen. Gek eigenlijk, de naam zal weinig schakers nog iets zeggen. Ik had wikipedia er even op nagelezen en als je dan als lemmalozee voor zo'n graf staat, komt de miezerigheid van je eigen bestaan goed binnen. Hij is wel heel oud geworden in zijn huis op Schier.

Hierna ook maar even naar het kerkhof gelopen, niet ver daarvandaan.

Paardblindheid

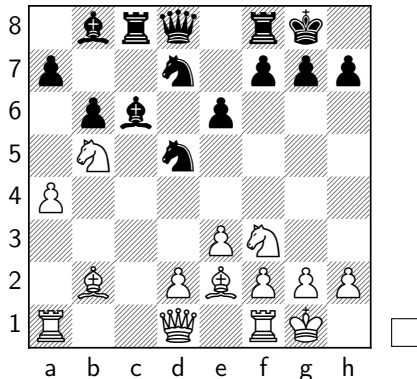
Door X

Wanneer je actief bent in de krochten van de KNSB-clubcompetitie is de kans dat je door een briljante strategie wint bescheiden. Spelers in dit echelon halen de winst gewoonlijk binnen door geniepig te wachten op een blunder van hun tegenspeler. Met name als die zo naïef is te denken dat hij wél beschikt over strategisch inzicht. En daardoor zijn oordeel over de stelling prevaleert boven simpel rekenwerk. Gelukkig kostte mijn nederlaag met wit tegen Harry Boelens (1721) ons niet de overwinning tegen HSG 2.

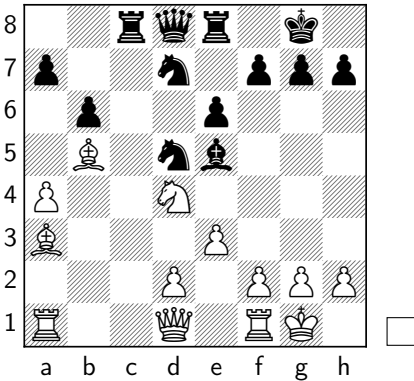
□ Wit
 ■ Zwart

Rode Loper 4 -HSG 2, 21 november 2025

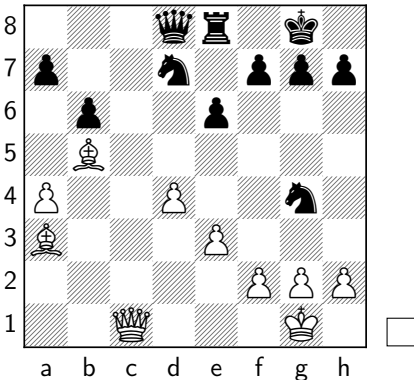
1. b4 d5 2. ♘b2 e6 3. e3 ♗f6 4. b5 ♘d6 5. ♗f3 O-O 6. c4 c6 7. a4 b6 Nog nooit tegengekomen, maar niet slechter dan het bekende 7..a6. 8. ♗c3 ♘b7 9. ♘e2 ♗bd7 10. O-O ♖ac8 11. bxc6 ♘xc6 12. ♗b5 ♘b8 13. cxd5 ♗xd5.

14. ♘a3 volgens mij heeft wit hier duidelijk het betere van het spel, met dank aan die irritante loper op a3. De engine van Lichess houdt het slechts op +0.3. 14... ♘xb5 hiermee helpt zwart me nog meer in het zadel. 15. ♘xb5 ♖e8 Lichess gaf hier de voorkeur aan 15.. ♗c5. 16. e4 ♗xe4 17. ♘xf8 ♖xf8 18. ♖b1 ♗ef6. Dan staat zwart evenmin comfortabel. 16. ♗d4 ♘e5 Lichess ziet ook hier meer brood in 16.e4. Ik vind mijn eigen voortzetting overtuigender.

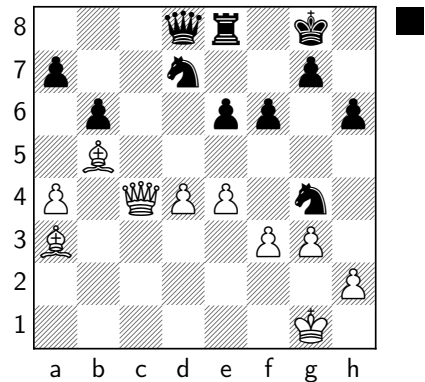

17. ♖c6 ♜xc6 18. ♙xc6 ♜xa1
 19. ♚xa1 ♘5f6 20. d4 Hier was
 20.Tc1 beter volgens Lichess. Ik
 speelde d4 om stap voor stap de
 paarden van zwart steeds meer vel-
 den af te nemen. Mijn gemoedstoe-
 stand op dat moment: ik ga deze
 opponent als een Boa Constrictor
 langzaam en pijnlijk om zeep bren-
 gen. 20... b8 21. ♜c1 ♜c8 22. ♙b5
 ♜xc1 23. ♚xc1 ♘g4?? Had direct
 moeten verliezen.

24. g3? Ik liet de optie 24.Lxd7 di-
 rect afvallen wegens Dh2x+, maar
 zag over het hoofd dat ook wit een
 matdreiging heeft, waardoor hij to-
 taal gewonnen staat. Bv 25.Kf1
 h6 26.Lc6 Dh5 27.Le4. Na 24.g3
 waardeert de engine mijn stelling
 nog steeds op +1.7, wat met goed
 spel nog steeds winst moet opleveren.
 24... f6? gewoon het paard van g4
 terugspelen was natuurlijk veel beter.
 25. f3 Om de paarden de velden e4 en
 g4 af te nemen. Lichess vindt 25.h3
 veel beter. Dat maakt op een snel-
 lere manier gebruik van de opgesloten
 paarden: 25..Ph6 26.g4 Pe4 27.Dc6
 Pg5 28.Kg2 f5 29.Le7 Phf7 30.Lg5
 Pxg5 31.h4 Pf7 32.Dxe6 (+5.2).

25... h6 26. e4 ♚d8 27. ♚c4
 (+1.9) Beter ♚d2 (+2.8). Deson-
 danks staat wit prima, ik vond ach-
 ter het bord: gewonnen. En leunde
 zelfgenoegzaam achterover.

27... h8 28. ♙f2 ♘hg8 29. ♙e3.

Logisch, maar zet de deur open voor een kras staaltje schaakblindheid. 29... e7 30. ♖b4?? ♘d5+ Opgegeven. In plaats daarvan had 30.Kd3 Pg6 31.f4 h5 32.Dc6 Kh7 33.Dd6 Dc8 34.Dc6 Dd8 35.Kc3 h4 36.Db7 (+2.3) gewonnen. En net als

bij de 24e zet is de oorzaak vrij simpel: 30..Pd5 had ik direct af gereserveerd omdat het veld gedekt stond. Dat je door het eerste paard te offeren met het tweede paard de dame kon ophalen was me ontgaan.

Zakjes voor onze befaamde digitale schaakstukken

Het zesde strijdend ten onder in Muiderberg.

Door X

Op 28 november j.l. mochten de Low Elo Legends van onze club de ver-
stweggelegen tegenstander opzoeken.
In Muiderberg wachtte een stevige te-
genstander op een sympathieke loca-
tie. Een klein verenigingsgebouw gaf
onderdak aan de club die als voorpro-
gramma de jeugdafdeling liet scha-
ken alvorens wij mochten plaatsne-
men. De ruimte had ook een bar in
de zaal, maar dat was de enige over-
eenkomst met onze club. Er waren
welgeteld 2 interne wedstrijden en de
kantine liep op zelfbediening.

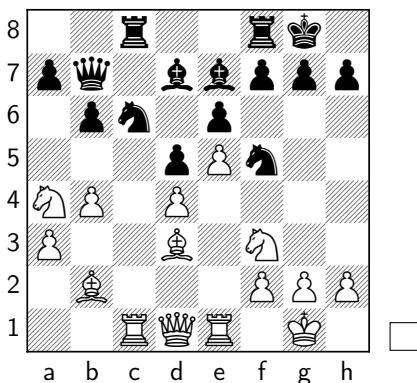
De teamcaptain van Muiderberg
bleek net zo'n tacticus als onze team-
captain. Hij had 3 jeugspelers op
de witte borden gezet en de oudjes
mochten met zwart spelen. De jeugd
heeft de toekomst, want die haalden
3 volle punten binnen! Mijn partij
had een mooi tactisch verloop en ont-
brandde toen mijn tegenstander re-
mise aanbood en ik deze op gezag van
Arnold moest weigeren; we stonden
op dat moment 2,5 - 0,5 achter, dus
dit was een heel terechte aanbeveling.
Ik kreeg niet alle partijen mee; op
bord 5 haalde René een half punt wat
een heel punt had moeten zijn volgens
de stuurder aan wal. Naast mij zat Ar-
nold in een benarde situatie, maar ik
zag een swindle nog wel zitten. Mijn

partij behoefde echter ook wat aan-
dacht. Is het een kandidaat voor een
spiegel-prijs? Daarvoor ben ik bang
dat de tegenstander teveel zaken over
het hoofd heeft gezien. Een eervolle
vermelding dan maar? Hier komt ie.

□ Wit
■ Zwart

SOS, Muiderberg 1 - DRL 6, 28 no-
vember 2025

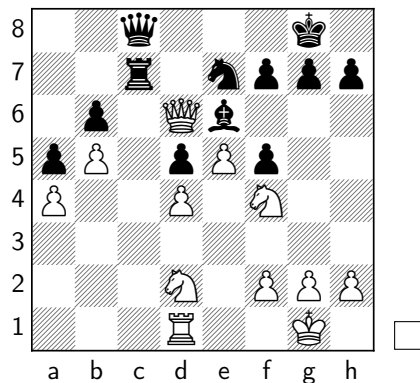
1. e4 c5 2. c3 Toevallig had ik met
het 4e SOS ook een Alapin op het
bord. Deze tegenstander kende de
opening beter. **2... e6 3. d4 d5**
4. e5 ♘c6 5. ♗f3 cxd4 6. cxd4
♙b6 7. a3 ♙d7 8. ♘c3 ♗ge7 9. b4
Voorkomt de dubbele paardzet *a5-c4*
9... ♗f5 10. ♗a4 Ik jaag de dame
weg om de druk op d4 weg te halen.
Terug naar d8 voelt allicht wat nutte-
loos, maar op de c-lijn zal zij ook la-
ter worden weggejaagd. **10... ♙c7**
11. ♙b2 b6 12. ♖c1 ♙b7 13. ♙d3
Het zwarte paard heeft geen fatsoen-
lijke velden als de looper op e7 komt.
In vele overpeinzingen heb ik later ge-
keken of ik daar iets mee zou kun-
nen, zoals g4! Het zou er nooit van
komen. **13... ♙e7 14. O-O O-O**
15. ♖e1 ♖ac8

Hier zat ik in een impasse. Ik wist even niet hoe verder te gaan. ik heb wat meer ruimte, maar zie geen groot voordeel. Met enige tegenzin geef ik mijn loper in ruil voor een dubbelpion. **16. ♗xf5 exf5 17. ♘c3** Mijn paard heeft niets meer te zoeken aan de zijkant. hij gaat op weg naar een veel actievere plek. **17... ♗e6 18. ♘e2 a5 19. b5 ♘a7 20. a4 ♖xc1** Veel keuze. ♘xc1 valt af, want dat paard was juist op weg naar een mooie plek. *Dxc1* wijs ik af omdat de dame met *Tc8* meteen weer wordt weggejaagd. Dan maar het wat vreemd uitziende ♗xc1. **21. ♗xc1 ♗b4** Prachtig plekje, dus ik ga hier maar een ruil forceren. Dan verder spelen met de 2 paarden. **22. ♗d2 ♗xd2 23. ♘xd2 ♖c7 24. ♖b3 ♜c8** Vanaf nu wordt het veel schuiven, voor de macht op de c-lijn, voor het strategisch neerzetten van de paarden en voor het voorkomen van mat

achter de paaltjes. **25. ♜c1 ♖d8 26. ♜d1** Ik wil de torens niet ruilen. Dan wordt de zwarte dame de baas op de c-lijn. Ik wil toch wat anders proberen en de paarden inzetten. Mijn paard op d2 is echter een beetje vastgeroest omdat die het mooie veld C4 bewaakt, een prachtig veld voor een toren of een dame van zwart om mijn pionnen op de 4e rij aan te vallen. **26... ♜c7 27. ♘f4 ♘c8 28. ♖g3** Ik heb me verrekend. Het zwarte paard is net op tijd om een aanval op de koningsstelling te verijdelen. Ik dacht aan ♘h5 en na ♜g6 ♘f6 waar het paard fraai staat. **28... ♘e7 29. ♖a3 ♖f8** Hier biedt zwart remise aan. Ik vind dat er weinig muziek in de stelling zit, maar ik moet remise afwijzen. Ik ga er voor zitten en kom er ineens achter dat ♖f8 een zwakke zet was. Mijn dame gaat in de frontale aanval!

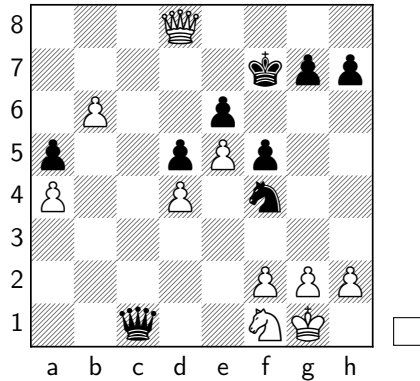
30. ♖d6 ♖c8

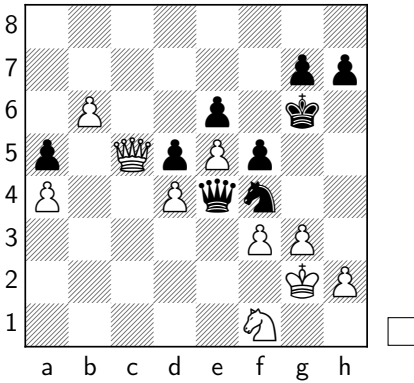
Niet de beste zet, wel begrijpelijk. Zwart wil op de 1e rij in de aanval en intussen voldoende proberen te verdedigen. Ik ben bang dat ik met $Dxb6$ de dame teveel buitenspel zet. Ik kan dan niet meer mee verdedigen. Daarom zorg ik dat ik een tussenschaakje op e6 kan geven. **31.** ♖×e6 f×e6 Natuurlijk niet ♜×e6, want dat kost een toren en een partij. **32.** ♜×b6 Nu toch b6 er af. Als de dame gaat lopen kan ik altijd nog e6 slaan. Fritz was het niet met me eens... **32...** ♜c1 Even flink nadenken: ♜×c1 ♜×c1+ ♖f1 en dan? ♖c6 of zoiets? Ik overzie het niet. Ik doe het anders; als zwart na mijn gekozen zet slaat, dan kan mijn koning via f1 eventueel naar e2.

33. ♜f1 ♜c3 Die zag ik niet aankomen. Even vooruit denken. Mijn belangrijkste wapen is nu de vrije b-pion. Met een schaakje kan ik die naar voren schuiven. Ik kan het niet doorrekenen, maar ik denk dat ik voldoende dekking heb bij mijn koning om dit te halen. Dan nog even: ♜×e5+ of ♜d8+? Ik besluit voor het laatste omdat ik dan de dame dichterbij mijn promoverende pion heb.

34. ♜d8+ ♖f7 **35.** ♜×c1 ♜×c1+ **36.** ♖f1 ♖g6 **37.** b6 Het plan lijkt te werken. Maar... nog wel even een aanval op mijn koning weerleggen. **37...** ♖f4

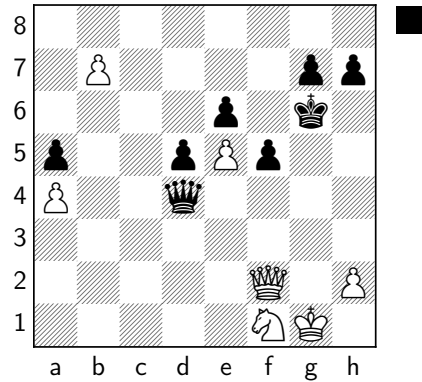

38. g3 begrijpelijk, maar niet de beste zet. Dat was toch (achteraf overduidelijk) ♜c7+!. Dameruil is onontkoombaar en de vrije pion kan naar promotie. **38...** ♖e2+ **39.** ♖g2 ♜b1 **40.** ♜c7+ ♖g6 Ik word een beetje bang voor een tegenaanval. Als zwart schaak geeft op e4 dan volgt f3 D×d4 en ineens ligt mijn koningsstelling open. Ik speel het niet correcte ♜c5, maar had gewoon ook Qd6 met dreiging van ♜×e6+ kunnen spelen. Nu duurt het nog langer. **41.** ♜c5 ♜e4+ **42.** f3 ♖f4+ Daar kom ik goed weg. ♜×d4 had het spel nog een aardige tijd kunnen verlengen. Nu denk ik diep na en pak gewoon het paard.

43. $g \times f4$ ♔ $e2+$ 44. ♚ $g1$ ♕ $\times f3$ Ik wil allerlei schaakjes uit de weg gaan en ook voorkomen dat de dame op de b-lijn komt te staan. Allemaal hersenschimmen, want ik had gewoon $b7$ kunnen spelen en dreigen met promotie. 45. ♕ $c2$ ♕ $\times f4$ 46. $b7$ ♕ $\times d4+$ 47. ♕ $f2$ Door de tijdnoed doe ik een matige zet, maar zwart ook. Ik geef hem toch de mogelijkheid om de b-lijn te pakken, maar in plaats daarvan droomt hij van een mooie diagonaal waarmee hij het promotieveld afdekt. Helaas kan ik daarna met schaak de

dames afruilen.

47... ♕ $\times e5$ 48. ♕ $g3+$ Hier geeft zwart op. Het heeft heel veel pionnen gekost maar de dames worden eindelijk geruild en het is over. 1 : 0

Ik had een flinke schare toeschouwers om me heen, want het was de laatste partij. Mattieu had fraai gewonnen op het eerste bord, maar Arnold kon zijn swindle niet doorzetten; het lot was al bezegeld maar mijn punt maakte het verlies van het team minimaal.

Oplossingen Rode Lopers combineren

Aflevering 56 - Puzzels op p. 18

Door Peter Das.

Stelling 1

- Hendrik Aldenberg
 Timo Können

Rode Loper Rapidtoernooi 15 november 2025

Hendrik speelde in deze stelling 1. ♖e6+ , terwijl het eenvoudige 1. ♜c8! er toch een stuk overtuigender uitziet. Misschien dat hier de typische rapid-tijdnood een rol speelde. Hendrik won overigens wel de partij.

Stelling 2

- Leo van Houwelingen
 Martijn Eefting

Rode Loper Rapidtoernooi 15 november 2025

1... ♖f1+ 2. ♖g2 (2. ♔h4 g5+ 3. ♔xh5 ♖h3 mat) 2... ♖xc1 en wit moet het met een paard minder zien te rooien.

Stelling 3

- Leo van Houwelingen
 Arend van de Lagemaat

Rode Loper Rapidtoernooi 15 november 2025

Wit had er misschien op gerekend dat zwart de loper op g5 zou slaan, waarna hij rustig met zijn dame de loper op f5 had kunnen pakken. Zwart komt echter met een bekend trucje: 1. ♙b4+! waarna wit een stuk achter blijft staan: 1... ♔d1 2. ♖xg5. De dame dekt nu de loper op f5.

Stelling 4

- John Temming
 Simon van Dijk

Rode Loper Rapidtoernooi 15 november 2025

John heeft al op zet 5 op een nogal curieuze manier een paard weggegeven. Simon heeft hem in deze stelling net teruggeofferd voor een mataanval. Hij vervolgde met 1... ♖xd3 wat John nog de gelegenheid zou hebben gegeven om het mat 14 zetten lang uit te stellen. Simon had ook een elegant mat in drie kunnen uitvoeren met 1... ♜xe4+! 2. dxe4 (2. ♖e2 ♖xe2 mat) 2... ♔f3+!! 3. ♜xf3 ♜d1 mat (2... ♖xf3 3. ♖d2 mat.)

Stelling 5

Willem Slagter
 Leon Klute

Rode Loper Rapidtoernooi 15 november 2025

De meesten van ons zullen hier waarschijnlijk net als Leon vrij snel $1...e4!?$ spelen, zeker als het een rapidpartij betreft. Zwart kan hier immers de verdediger van de witte looper op g5 weggagen, waarna deze en prise komt te staan. Maar omdat er een venijnig addertje onder het gras zit, is $1...c4!$ veel nauwkeuriger en sterker. Na $1...e4$ $2.dxe4$ $dxe4$ $3.\text{♗}d2$ $\text{♕}xg4$ staat zwart een stuk voor. Maar na de ontuchtende paardvork $4.\text{♗}xe4+$ heeft wit ineens de beste kansen. Zwart kan natuurlijk eerst met $3...e3$ het paard verder bij het vorkveld weggagen alvorens de looper te slaan, maar dat leidt tot een minder overtuigende winstvariant met onnodig veel valkuilen. Met de tekstzet $1...c4!$ gaat zwart alle complicaties uit de weg. Na $2.dxc4$ ($2.d4$ komt op hetzelfde neer) $2...e4$ is het paard al zijn vorkmogelijkheden ontnomen en gaat de witte looper verloren.

Stelling 6

Timo Können
 Leon Klute

Rode Loper Rapidtoernooi 15 november 2025

Als Blackmar-Diemer-deskundige voelt Timo aan dat $1.\text{♕}xf7!$ $\text{♖}xf7$ wel goed móét zijn. Zwart heeft niet veel keus en neemt het offer aan. Misschien heeft hij nog even gekeken naar $1... \text{♗}c5$ om de pion e6 te dekken, maar het antwoord $2.\text{♗}h5!$ met als dreiging het aftrekschaak $3.\text{♕}h7+$ toont al aan dat het hopeloos is. Timo had na de tekstzet in plaats van $2.\text{♗}h6$ beter kunnen voortzetten met $2.\text{♕}f1+$ $\text{♖}e7$ $3.\text{♕}b4+$ $\text{♗}c5$ waarna wit het paard er gratis af kan slaan en het materiaal al bijna weer teruggewonnen is. Hij heeft echter de nog venijnigere mat-in-één-dreiging $4.\text{♕}c4!$ waarna alles instort. $4... \text{♖}d7$ $5.\text{♕}d1+$ en daar gaat de dame; en op de volgende zet ook nog het paard.

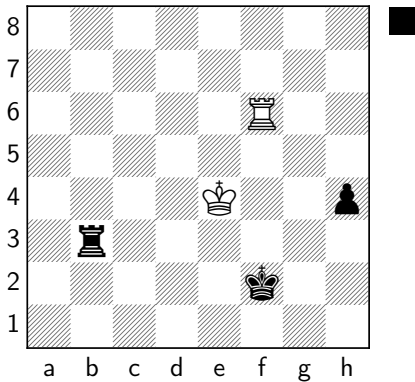
Oplossingen puzzels Eindspelrubriek

Aflevering 12 op p. 21

Door Roel de Lange.

Puzzel I, Lê – Donchenko

66... h4 67. ♖f6+ ♔g2 68. ♖g6+ ♔f2 69. ♖f6

Donchenko koos 69... ♔e2, en dat is niet de goede. Vervolg: 70. ♖a6 ♖b4 71. ♔f5 en de pion gaat verloren 71... h3 72. ♖h6 ♖b3 73. ♔g4 ♔f2 74. ♖xh3 ♖xh3 75. ♔xh3

Wel goed zou zijn: 69... ♔g2 70. ♖g6+ ♖g3! 71. ♖c6 ♖f3! 72. ♖g6 ♔f2 73. ♖g5 h3 en de pion is niet meer te stuiten. Ook 69... ♔g3 en 69... ♔g1 zouden goed zijn geweest.

Puzzel II, Smyslov - Donner

De winnende zet was 69... a2 (!!)
70. ♔g3 ♔d5 71. ♔f3 ♔c5 72.
♔e3 ♔b5 73. ♖a8 ♔c4 0:1

Puzzel III, Alatorsev – Tsjechov, Tbilisi 1937

Er zijn twee goede zetten in deze stelling. 63. ♖c2 en 63. ♔c6. John Emms, *The Survival Guide to Rook Endgames*, p. 93 geeft aan dat 63. ♖c2 (met de bedoeling 64. ♔b7 ♖e7 65. ♔b8 ♖e8 66. ♖c8!) slim lijkt maar niet werkt na 63... ♖e6+ 64. ♔b7 ♖e2! en na ruil op e2 halen zwart en wit allebei een dame en wordt het remise. Wit heeft in deze variant echter beter: 64. ♔c7! ♖e2 65. ♖xe2 fxe2 66. a8♖+ en wit wint. 63. a8♖ is verleidelijk maar niet goed: 63... ♖xa8 64. ♖xa8 ♔xf2 a) 65. ♔c5 ♔g3 66. ♔d4 f2 67. ♖a1 ♔g2 68. ♔e4 f1♖ 69. ♖xf1 ♔xf1 1/2-1/2, b) 65. ♖a2 ♔g3 66. ♔c5 komt op hetzelfde neer. Ook 63. ♖c2 is dus een goede oplossing. Alatorsev speelde het mooie 63. ♔c6!! en zwart is in zetdwang. Het vervolg was 63... ♔f1 64. ♔b7 ♖e7+ 65. ♔b6 ♖e8 66. ♖c2 ♔g2 67. ♔c7 ♖e7 68. ♔b8 ♖e8+ 69. ♖c8 ♖xc8 70. ♔xc8 ♔xf2 71. a8D ♔e3 72. ♖d5 ♔f2 73. ♔d7 ♔g3 74. ♔e6 f2 75. ♖h1 1:0

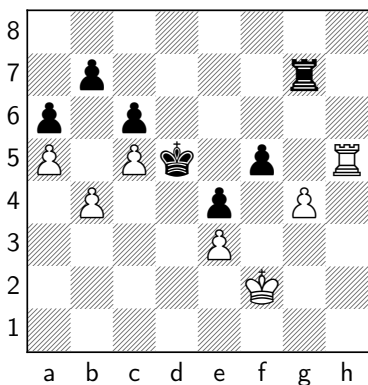
Puzzel IV, Agdestein – Svobodova

Praag Open ronde 2, 6 januari 2024.

Vervolg: 39. b4 ♖b2 40. b5 ♘g5
41. a6 h4 42. ♖xa7 ♗xb5 43. ♖a8
♖a5 44. a7 ♖a1 45. f4! 1:0(♘xf4
46. ♗f8 ♘e5 47. a8♚).

Puzzel V, Volodar Murzin – Daniil Dubov

WK rapid ronde 8, 27.12.2023.
74. ♔d3 ♘g5+ 75. ♘f2 ♘e4
76. ♔xe4 dxe4 77. ♖h5+
En nu 77... ♘d5!! 78. g4!!

(78. ♖xf5? ♘c4! en zwart staat beter) 78... ♖xg4 79. ♖xf5
♘c4 80. ♖f7 ♘xb4 81. ♖xb7+
♘xa5 82. ♖b6 ♖g6 83. ♘e2! ♘a4!

84. ♘d2! ♖g5 zwart laat een afwikkeling naar remise toe 85. ♖xc6
a5 86. ♘c3 ♘b5 87. ♖b6+ ♘xc5
88. ♖e6 1/2 : 1/2

Puzzel VI, Stefanova – Humpy Koneru

Rostov a.d. Don 2011. Na 1... ♘h8 is het remise. Humpy Koneru speelde echter 1... ♘f8 en nu wint 2. ♘xg6 ♖a6 3. ♘h7

In de partij volgde 2. ♖f7? ♘g8
3. ♘xg6 ♖a6 4. ♖f6 ♖a7 5. ♖b6
♖g7 6. ♘h5 ♖h7 7. ♘g4 ♖a7
8. ♘h5 1/2 : 1/2

Puzzel VII, Tal – I. Zaitsev

Riga 11 december 1968, stelling na 72... ♖e4. Michail Tal speelde 73. ♘d3 en gaf op na het antwoord 73... ♖e1!, (leuke puzzel voor een volgende keer: ga na of dit de enige winnende zet is!). De remise was te bereiken met 73. ♖b1! g5 74. ♘d3 ♖e5 75. ♘d4 ♖e8 (75... ♖e7 is ook goed) 76. ♖g1 (76. ♖h1+ is ook goed), zoals aangegeven door Awerbach, *Turmenspiele 1*, Berlijn 1986, p. 184. Dat de slotstelling van deze variant theoretisch remise is was al in 1923 en 1937 aangetoond door respectievelijk Chéron en Grigoriev (Awerbach, *Turmenspiele 1*, p. 179-180).